

Miratuar me Vendimin e bordit të ERE nr. 100, datë 27.05.2024

**METODOLOGJIA E SHPËRNDARJES SË TË ARDHURAVE NGA KONGJESTIONI
NDËRMJET SHQIPËRISË DHE KOSOVËS**

Duke pasur parasysh që:

(1) Ndërmjet ERE, ZRRE, OST dhe KOSTT është nënshkruar marrëveshja kornizë me datë 21.10.2021 "Mbi bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike të Shqipërisë dhe Kosovës"(në tekstin e mëtejmë referuar si **Marrëveshja Kornizë**").

(2) Në bazë të nenit 6.2, dhe nenit 7.2 të Marrëveshjes Kornizë, termat, kushtet ose metodologjitetë dhe marrëveshjet pasuese duhet të bazohen në parimet e përkufizuara në Rregulloren e Komisionit (BE)2015/1222 të 24 Korrikut 2015,që vendos udhëzimet mbi alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongestionit, të jenë në një linjë me iniciativat rjonale dhe praktikat e tjera të aplikueshme në Shqipëri dhe Kosovë si dhe në pajtim me kërkesat e parashikuara në vete në Marrëveshjen Kornizë.

(3) Në bazë të nenit 7.3 nën-paragrafi (f) të Marrëveshjes Kornizë, OST, KOSTT dhe NEMO e Shqipërisë dhe Kosovës do të hartojnë një propozim për një metodologji për ndarjen e të ardhurave nga kongestionimi. Metodologjia do të ndihmojë funksionimin dhe zhvillimin e efektshëm afatgjatë të sistemit të transmetimit të energjisë elektrike dhe duhet të jetë në përputhje me parimet e përgjithshme të menaxhimit të kongestioneve të parashikuara në nenin 66 të Ligjit nr. 43/2015 "Për Sektorin e Energjisë Elektrike" të Shqipërisë dhe nenin 57 dhe 44 të Ligjit Nr. 05/L- 085 për Energjinë Elektrike të Kosovës.

(4) Në bazë të nenit 6.4 nën paragafi (h) të Marrëveshjes Kornizë, Rregulatorët do të miratojnë, ndër të tjera, Metodologjinë e shpërndarjes së të ardhurave nga kongestionet, të propozuar nga NEMO,OST dhe KOSTT.

(5) Në bazë të nenit 6.5 të Marrëveshjes Kornizë, Rregullatoret do të marrin parasysh kërkesat e iniciativave rjonale në nivel të Komunitetit të Energjisë dhe do të konsultohen, bashkëpunojnë ngushtë dhe bashkërendohen me njëri-tjetrin me qëllim që ato të miratohen pak a shume në të njëjtën kohë. Te dy Rregulatorët, nëse e konsiderojnë të nevojshme, mund të bien dakord të zhvillojnë dhe nënshkruajnë një marrëveshje specifike që kërkon organizimin e konsultimeve të përbashkëta publike dhe duke siguruar që të gjitha termat, kushtet dhe metodologjitetë e parashikuara në Nenin 6.4 të miratohen me të njëjtën përbajtje identike.

(6) OST, KOSTT dhe NEMO e Shqipërisë dhe Kosovës përgatitën Metodologjinë për shpërndarjen e të ardhurave nga kongestionimi (në tekstin e mëtejmë referuar si "**Metodologjia CID**").

(7) Kjo Metodologji CID merr ne konsiderate dispozitat mbi parimet e përgjithshme të të ardhurave nga kongestionimi në nenin 16 (6) të Rregullores (KE) nr. 714/2009 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit të datës 13 Korrik 2009 "Mbi kushtet për qasjen në rrjet për shkëmbimet ndërkufitare të energjisë elektrike (në tekstin e mëtejmë referuar si "**Rregullorja (KE) nr.714/2009**").

(8) Metodologja CID është strukturuar në dy pjesë. Së pari, përcaktimi dhe mbledhja e të ardhurave të kongestionit të krijuara nga alokimi implicit i kapaciteteve në bashkimin e tregut të energjisë elektrike të ditës në avancë Shqipëri-Kosovë (në tekstin e mëtejshmë referuar si "AL- KS DAC"). Së dyti, shpërndarjen e të ardhurave të kongestionit të mësipërm, ndërmjet OST dhe KOSTT.

(9) Kjo metodologji CID e propozuar nga OST-të dhe NEMO e Shqipërisë dhe Kosovës i paraqitet për miratim Rregullatorëve përkatës në përputhje me Nenin 6 të Marrëveshjes Kornizë.

Metodologja e shpërndarjes se të ardhurave nga kongjektoni ndërmjet Shqipërisë dhe Kosovës

Neni 1 Qëllimi dhe objekti

1. Metodologja e shpërndarjes së të ardhurave nga kongjektoni CID ka për qëllim të rregullojë mënyrën e shpërndarjes së të ardhurave nga kongjektoni për:
 - a) Zonat ofertuese të Shqipërisë dhe Kosovës dhe interkonektorët ndërmjet Shqipërisë dhe Kosovës ku mblidhen të ardhurat nga kongjektoni;
 - b) Të ardhurat nga kongjektoni që vijnë nga alokimi i kapaciteteve bazuar në qasjen e NTC se koordinuar; dhe
 - c) Të ardhurat nga kongjektoni që vijnë nga alokimi i kapaciteteve në harkun kohor të ditës në avancë.

Neni2 Baza ligjore

Kjo metodologji është hartuar dhe miratohet në përputhje me:

1. Ligjin nr. 43/2015, datë 30/04/2015 "Për Sektorin e Energjisë Elektrike" i ndryshuar;
2. Ligjin Nr. 05/L-085 dt. 21/07/2016 për energjinë elektrike të Kosovës.
3. Memorandumin e mirëkuptimin të Ballkanit Perëndimor, të nënshkuar në Vjenë me 27 Prill 2016 mbi zhvillimin e tregut rajonal të energjisë elektrike dhe krijimin e kornizës për bashkëpunime të tjera të ardhshme të nënshkuar edhe nga Shqipëria dhe Kosova;
4. Marrëveshjen Kornizë me datë 21.10.2021 "Mbi bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike të Shqipërisë dhe Kosovës";

5. Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 519, datë 13.7.2016 "Për miratimin e modelit te tregut të energjisë elektrike", i ndryshuar.
6. Vendimin e Bordit të ERE nr.134, datë 06/09/2017 "Mbi licensimin e shoqërisë Operatori i Sistemit të Transmetimit OST sh.a. në aktivitetin e operimit të sistemit të transmetimit të energjisë elektrike";
7. Vendimin e Bordit të ERE nr. 247, datë 29.09.2022 "Mbi licencimin e "Bursës Shqiptare të Energjisë Elektrike-ALPEX" sh.a., në veprimtarinë e operimit të tregut të energjisë elektrike";
8. Vendimin e Bordit të ERE nr. 347, date 27.12.2022 "Për miratimin e rregullave të tregut të energjisë elektrike (rregullat e ALPEX, përkufizimet, procedura e tregtimit si dhe procedura e klerimit dhe shlyerjes);
9. Vendimin e ZRRE Nr.V_1332_2020, date 10.12.2020 "Mbi miratimin në parim të kërkesës së KOSTT për transferimin e disa të drejtave dhe detyrimeve të KOSTT tek ALPEX për operimin e tregut të ditës në avancë dhe brenda ditës të energjisë elektrike për territorin e Republikës së Kosovës."
10. Vendimin e Bordit të ERE nr. 197, datë 26.11.2020 "Mbi Miratimin e rregullave të harmonizuara të alokimit të kapaciteteve të interkonjekzionit për zyrën e koordinimit të ankandeve në Evropën Juglindore (SEE CAO), për kufijtë Shqipëri-Greqi, Shqipëri-Mai i Zi dhe Shqipëri-Kosovë".
11. Vendimin e Bordit të ERE nr. 228, datë 17.07.2023 dhe Vendimin e ZRRE V_1748_2023, datë 17.07.2023 "Mbi përcaktimin e shoqërisë "Bursa Shqiptare e Energjisë Elektrike - ALPEX" sh.a., si Operator i Emëruar i Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO)".

Neni3
Përkufizimet dhe interpretimi

1. Për qëllimin e metodologjisë CID, termat e përdorur në këtë dokument do të kenë kuptimin e përkufizimeve të përfshira në aktet ligjore dhe nënligjore rregullatore dhe marrëveshjet midis OST -ve dhe NEMO-s së Shqipërisë dhe Kosovës.
2. Gjithashtu, në këtë metodologji CID, me termin "Të ardhurat neto kufitare" do të kuptojmë të ardhurat e kongestionit të alokuara për kufirin e zonës ofertuese siç përcaktohet në këtë metodologji.
3. Përveç kësaj, në këtë metodologji CID, përveç rasteve kur konteksti e kërkon ndryshe:

- a. kufiri i zonës se ofertimit mund të përbehet nga një ose me shumë interkonektorë për qëllime të shpërndarjes së të ardhurave nga kongjestioni;
- b. përveç nëse nuk specifikohet ndryshe, termat e përdorur zbatohen në kontekstin e bashkimi të tregut të energjisë elektrike të ditës në avancë Shqipëri-Kosovë (ALKS DAC);
- c. njëjësi tregon shumësin dhe anasjelltas;
- d. titujt janë futur vetëm për lehtësi dhe nuk ndikojnë në interpretimin e kësaj metodologjje CID; dhe
- e. çdo reference ndaj legjislacionit, rregulloreve, urdhrove, instrumenteve, kodeve ose ndonjë akti tjetër do të përfshijë çdo ndryshim, shtesë të tyre të mëvonshme, ose akte të tjera që i zëvendësojnë atë, nëse këto ndryshime dhe shtesa, ose akte të mëvonshme, në përputhje me dispozitat e tyre kalimtare dhe përfundimtare, lejohen të zbatohen në këtë metodologji.

Neni4

Procesi dhe llogaritja e te ardhurave nga kongjestioni

1. ALPEX do të mbledhë të ardhurat e kongestionit që dalin nga AL -KS DAC dhe do të sigurojë që të ardhurat e mbledhura nga kongjestioni t'i transferohen OST-ve nëpërmjet SEECAO.
2. Platforma e Bursës Shqiptare të Energjisë Elektrike (ALPEX sh.a.)-EMCS, për çdo ditë klerimi, llogarit të ardhurat nga kongjestioni, për secilën Njësi Kohore të Tregut (MTU) në Euro te rrumbullakosur me dy shifra pas presjes dhe e barabartë me:

Diferenca e çmimeve midis dy zonave ofertuese (çmimi i zonës ofertuese që importon minus çmimin e zonës ofertuese që eksporton) shumëzuar me sasinë në MWh të energjisë elektrike që rrjedh/dispeçohet midis këtyre dy zonave (Skedulet e Shkëmbyera), ku:

- Çmimet e tregut që përdoren janë çmimet e parrumbullakosura për zonat e ofertimit AL dhe KS që llogariten nga algoritmi i PGR dhe më pas rrumbullakosen me dy shifra pas presjes. (çmimet e reja të rrumbullakosura përdoren nga platforma elektronike e ALPEX-EMCS për llogaritjen e te ardhurave nga kongjestioni).
- Fluksi respektiv orar i energjisë jepet nga skedulët (shkëmbimet) ndërkufitare (të rrumbullakosura me dy shifra pas presje) midis zonave të ofertimit të Shqipëri - Kosovës.
- Humbjet në sistem nuk do të përfshihen në llogaritjen e të ardhurave nga kongjestioni.

Neni5
Parimet për ndarjen

1. OST dhe KOSTT, do të marrin pjesën e tyre të të ardhurave neto kufitare bazuar në një koeficient të ndarjes 50% me 50%. Detajet si dhe arsyet themelore përcaktohen në Shtojcën 1 të kësaj metodologje.

Neni6
Publikimi i të dhënavë

1. OST dhe KOSTT do të publikojnë informacionin e kërkuar për transparencën e shpërndarjes së të ardhurave nga kongjestioni.
2. Informacioni në përputhje me paragrafin 1 do të publikohet për çdo fragment njësie kohore tregu dhe së paku në baza mujore.

Neni7
Publikimi dhe zbatimi i metodologjise CID

1. OST dhe KOSTT do të publikojnë metodologjinë CID me hyrjen në fuqi të vendimit të Enteve përkatëse rregullatore që e miratojnë atë.
2. OST dhe KOSTT do të zbatojnë metodologjinë CID në datën e zbatimit të metodologjisë së llogaritjes së kapaciteteve dhe implementimit të tregut të përbashkët të energjisë elektrike AL- KS.

Neni 8
Gjuha

Gjuha e kësaj metodologje CID do të jetë gjuha shqipe.

SHTOJCA 1

Në përputhje me nenin 4 të metodologjisë së shpërndarjes së të ardhurave nga kongjestioni, kjo Shtojcë pëershruan koeficentin specifik të bashkëndarjes të zbatuar për bashkëndarjen e të ardhurave nga kongjestioni ndërmjet OST-ve në kufirin e zonës se ofertimit.

Zona e ofertimit	Interkonektori	OST/Palët e përfshira	OST/Palët e përfshira	Koeficienti i aplikuar për ndarjen e të ardhurave	Arsyeja
AL-KS	Kosova B – Tirana 2 400 kV	OST, KOSTT	OST, KOSTT	OST:50% KOSTT:50%	Aksionet e pronësisë*
AL-KS	Prizren - Fierze 220 kV	OST, KOSTT	OST, KOSTT	OST:50% KOSTT:50%	Aksionet e pronësisë*

* Me "Aksionet e pronësisë" kuptohet që OST-të janë pronarë të vetëm ose zotërojnë pronësinë e plotë mbi linjat pjesë e interkonektorëve të listuar në tabelën e shtetin përkatës.

Formula për llogaritjen e të ardhurave nga kongjestioni:

Të ardhurat nga kongjestioni = (çmimi i zonës ofertuese të importit-çmimi i zonës ofertuese të eksportit)* sasinë në MWh të transferuar